

ที่ ยล ๐๐๓๗.๔/ว ๓๕๗3

ศาลากลางจังหวัดยะลา
ถนนสุขยางค์ ยล ๙๕๐๐๐

๒๕ มิถุนายน ๒๕๕๓

เรื่อง หารือกรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกวิธีการสอบ

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๑๐๖๗
ลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๓

ด้วยจังหวัดยะลาขอส่งความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ซึ่งได้พิจารณา
ข้อหารือของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเกี่ยวกับกรณีที่ยกองค์การบริหารส่วนตำบลทุกวิธีการสอบ
เพื่อให้ประโยชน์ประกอบการพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของอำเภอ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่ง
มาด้วย ทั้งนี้ ให้ดาวน์โหลดสิ่งที่ส่งมาด้วยทางเว็บไซต์สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดยะลา
www.yalalocal.go.th

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายอภิรักษ์ ชื่นธนาวงศ์)
รองผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดยะลา

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดยะลา

กลุ่มงานกฎหมายระเบียบและเรื่องร้องทุกข์

โทร./โทรสาร. ๐-๗๓๒๒-๒๗๘๖

www.yalalocal.go.th

“ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด”

☐ จ.บ.น.
☐ ก.ม.บ.
☐ ก.พ.ก.
☒ ก.กร.
☐ ก.ง.บ.

สจ.ยะลา
เลขที่รับ... 5996... เวลา... 14.00... น.
ลงวันที่... 21 ต.ย. 2553.....

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๑๐๒๗

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๓

จ.ยะลา ผู้ดำรงรอง ผวจ.ยล.
23 มิ.ย. 2553 2176
ผู้รับ

เรื่อง หรือกรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลทุจริตการสอบ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดกาญจนบุรี)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง พฤติกรรมในทางทุจริตของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา ๕๘/๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ (กรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลทุจริตการสอบ)

ด้วย คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาและให้ความเห็นในข้อหาหรือของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เกี่ยวกับกรณีที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลทุจริตการสอบ ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า ความเห็นดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ประกอบการพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของจังหวัด จึงขอส่งสำเนาบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเรื่องดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสำเนาเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้ มาเพื่อนำไปใช้ประกอบการพิจารณาตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายไพรัตน์ สกตพันธุ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น

ส่วนวินิจฉัยและกำกับดูแล

โทร./โทรสาร ๐-๒๒๔๑-๕๐๓๕-๖

“ดำรงธรรมนำไทยใสสะอาด”

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง พุทธกรรมในทางทุจริตของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา ๕๘/๑ (๓)
แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ./๒๕๓๗
(กรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลยางม่วงทุจริตการสอบ)

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีหนังสือที่ มท ๐๔๐๔.๓/๖๔๔ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอหารือเกี่ยวกับการมีคุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของบุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา ๕๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ สรุปความได้ว่า จังหวัดกาญจนบุรีได้มีหนังสือถึงกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ขอหารือกรณี [redacted] นายกองค์การบริหารส่วนตำบลยางม่วง อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งได้รับทุนการศึกษาจากองค์การบริหารส่วนตำบลยางม่วงเพื่อเข้าศึกษาตามโครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นกับสถาบันการศึกษา หลักสูตร รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาการปกครองท้องถิ่น รุ่นที่ ๑ ได้กระทำการทุจริตในการสอบ โดยมีผู้มาสอบแทน มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีจึงอาศัยอำนาจตามข้อ ๖ แห่งระเบียบ สภาประจำสถาบันราชภัฏกาญจนบุรี ว่าด้วยวินัยความประพฤติและการลงโทษนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๕ มีคำสั่งลงโทษพักการเรียนและให้ปรับตกทุกวิชาในภาคการศึกษาที่มีการทุจริต การสอบ จากข้อเท็จจริงนี้ อำเภอท่ามะกาและจังหวัดกาญจนบุรีมีความเห็นสอดคล้องกันว่า พุทธกรรมในทางทุจริตของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามความในมาตรา ๕๘/๑ (๓) น่าจะ หมายถึงการทุจริตในอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ และเป็น การกระทำในขณะดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่ง เมื่อการทุจริตการสอบเป็นความผิด เฉพาะตัวของ [redacted] ในฐานะนักศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี [redacted] จึงไม่ตกเป็นผู้ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามความในมาตรา ๕๘/๑ (๓) แห่ง พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลฯ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เห็นว่า เมื่อมาตรา ๕๘/๑ (๓) ได้กำหนด ลักษณะต้องห้ามของบุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลไว้ แต่เพียงว่าจะต้องไม่เป็นผู้มีพุทธกรรมในทางทุจริตโดยไม่มีคำว่า “ต่อตำแหน่งหน้าที่ใด ๆ” กำหนดไว้ด้วย คำว่า “ทุจริต” ในที่นี้จึงมิใช่เพียงหมายความถึงการกระทำทุจริตต่อตำแหน่ง หน้าที่เท่านั้น แต่ต้องหมายความรวมถึงกรณีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้กระทำการอื่นใด เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่นด้วย

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๔๐๑/๐๔๔๒ ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากจังหวัดกาญจนบุรีและกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นมีความเห็นในเรื่องนี้แตกต่างกัน ประกอบกับผลการวินิจฉัยในเรื่องนี้มีผลกระทบต่อสภาพในการดำรงตำแหน่งของบุคคลที่เกี่ยวข้อง จึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาว่าความเห็นใดถูกต้องหรือมีแนวทางปฏิบัติในเรื่องนี้อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นโดยมีผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและจังหวัดกาญจนบุรี) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า โดยที่มาตรา ๕๘/๑ (๓)* แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ ได้กำหนดลักษณะต้องห้ามของบุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลว่าต้องไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริต ลักษณะต้องห้ามเช่นนี้จึงไม่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่หรือจะต้องมีคำพิพากษาอันถึงที่สุดของศาลวินิจฉัยว่าได้กระทำความผิดโดยทุจริต เพียงแต่มีพฤติกรรมไปในทางทุจริตก็ย่อมเข้าข่ายต้องห้ามแล้ว สำหรับคำว่า “ทุจริต” นั้น เมื่อกฎหมายในเรื่องนี้มีได้นิยามความหมายไว้เป็นการเฉพาะ จึงต้องพิจารณาตามความหมายทั่วไปโดยเทียบเคียงจากนิยามคำว่า “โดยทุจริต” ตามมาตรา ๑* แห่งประมวลกฎหมายอาญา ที่หมายความว่า “เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น” ควบคู่กับแนวคำพิพากษาของศาลฎีกาที่พิพากษาเกี่ยวกับความหมายของคำว่า “โดยทุจริต” ว่าประโยชน์ที่มิควรได้นี้ อาจเป็นประโยชน์ในทางทรัพย์สินหรือประโยชน์ที่มีใช้ทรัพย์สินก็ได้

* มาตรา ๕๘/๑ บุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ด้วย

- (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง
- (๒) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หรือเคยเป็นสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกรัฐสภา
- (๓) ไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น หรือเลขานุการหรือที่ปรึกษาของผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเหตุที่มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง

* มาตรา ๑ ในประมวลกฎหมายนี้
“โดยทุจริต” หมายความว่า เพื่อแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

ฯลฯ

ฯลฯ

คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๕๔๗/๒๕๐๒ จำเลยได้เงินมาเพราะหลอกลวงว่าน้ำพุ นั้นเป็นน้ำพุที่เจ้าแม่สำโรงบันดาลให้เกิดขึ้นเป็นน้ำศักดิ์สิทธิ์ใช้เป็นยารักษาโรคได้ ประชาชนหลงเชื่อจึงให้เงินแก่จำเลย ย่อมถือได้ว่าเป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายเป็นการทุจริตตามกฎหมายแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกา ที่ ๑๐๕๑/๒๕๐๕ จำเลยเป็นผู้ใหญ่บ้านได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่จัดบัญชีสัตว์พาหนะ ทำบัญชีลูกคอกสัตว์พาหนะที่เจตตามคำร้องขอของลูกบ้าน แม้จะไม่ได้รับสินจ้างรางวัล แต่ทำให้ลูกบ้านได้รับประโยชน์นำไปใช้อย่างต่อตัวจริงที่ยึดโคนั้น นับว่าเป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้สำหรับผู้อื่นแล้วจึงถือได้ว่าจำเลยปฏิบัติหน้าที่ทุจริต มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๑๕๗ และมาตรา ๑๖๒ (๑)

จากนิยามและแนวคำพิพากษาดังกล่าว คำว่า “พฤติกรรมในทางทุจริต” ตามมาตรา ๕๘/๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลฯ จึงหมายความว่ากระทำการใดๆ ที่เป็นการแสวงหาประโยชน์ในทางทรัพย์สินหรือมิใช่ทรัพย์สินที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

ดังนั้น การที่ [REDACTED] ให้ผู้อื่นเข้าสอบแทนอันเป็นการฝ่าฝืนระเบียบของมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี จนถูกมหาวิทยาลัยลงโทษฐานทุจริตการสอบนั้น จึงเป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองอันถือเป็นพฤติกรรมในทางทุจริตตามความหมายของมาตรา ๕๘/๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แล้ว

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤษภาคม ๒๕๕๓